

BÁCSKA.

MEGYEI KÖZÉRDEKŰ POLITIKAI KÖZLÖNY.

ELŐFIZETÉSI ÁR:		Felelős szerkesztő:	Kiadótulajdonos:	HIRDETÉSEKET
Egész évre . . . 12 kor.	Negyedévre . . . 3 kor.	dr. BALOGHY ERNŐ.	BITTERMANN NÁNDOR.	és nyilttéri közleményeket a kiadóhivatal vesz fel.
Félévre . . . 6 kor.	Egyes szám ára 20 fillér.			MEGJELEN MINDEN KEDDEN ÉS PÉNTEKEN.

Szabad Lyceum.

Bárcki Iván előadása.

A zombori szabad lyceum egyesület előadásainak sorozatát vasárnap, e hó 9-én kezdte meg, mely alkalommal Bárcki Iván a jótékonyaságról tartott előadást.

Előadó, mint egyszersmind az egyesület titkárja, mindenekelőtt megköszöni a hallgatóság érdeklődését, mint amely biztosítéka annak, hogy a szabad lyceum intézménye immár gyökeret vert városunkban és a kultúra terjesztésében kifejtett fáradozásaiban a közönség a legkitartóbb munkatársa. Áttér azután a jótékonyaság érületének jellemzésére, mint amely az emberi szívnek önnön-magából fakadó önzetlen tiszta érülete mely nem köti magát sem törvényhez, sem mértékhez, sem kerethez, hanem végtelen mint a nagy mindenség és feneketlen mint maga az emberi szív.

Áttér azután előadó a jótékonyasági érület megnyilatkozására, kezdve az édeni állapoton, amidőn sem tulajdon, sem pénz, sem fiskális, sem finánc s így szegény ember sem volt. Vázolja a rabszolgaság állapotát, a szegény ügy

ápolását a zsidóknál, az izlammál, a görögöknél, a rómaiaknál, a kereszténységénél, a reformáción végig, egészen a mai állapotokig. Körülírja a kísérleteket, melyeket idők folyamán a szegény kolóniák a szegényeknek ideiglenes telepítésével és a szegény örök intézményével tettek.

Ezután áttér a szegényügy mai állapotára, foglalkozik a szegénység mivoltával, annak különböző okaival és a segítség módjaival, kimutatván, hogy ezek a módok az egyház, a felekezetek, a község és végül az állam kezén mily hátrányokkal vannak összekötve. Elmondván még a szükségeseket, a latainer szegény, a kis hivatalnok, a szégyenlős szegényről, áttér a magán jótékonyaság gyakorlására, kimutatja, hogy a munkabíró szegények kierőszakolt segélyezésére mily erkölestelen az illetőkre nézve, végeredményében mennyire káros, mikép öli ki belőlük a munkaszeretetet és fosztja meg őket minden vállalkozási akarattól. Vázolja, hogy kártékony és igazságtalan az ösztöndíjak intézménye, mennyi a magánjótékonyaság gyakorlásában a kiülsőség és parádé, mily vég-

telen keserűséget támasztanak a nagy ceremóniával kiosztott adományok, azoknak a szívében, kiknek ebben önhibájukon kívül részük nincsen és annak a nézetének ad kifejezést, hogy a magánjótékonyaság nem eredményezi azt, ami az illetőknek szándékukban állott. Mindezek után utal azokra a vezéreszmékre, melyek szerint a szegényügy rendezése és a jótékonyaság gyakorlása körül kellene eljárni. Szükségét látja annak, hogy a biztosítási kényszer behozassék és a szövetségi elven alapuló nagy horderejű társadalmi erő faktor, a szegény emberek érdekében lehető tág keretben igénybe vétessék. S midőn még az ingyen jogvédelem és ingyen orvoslás nagy előnyére utal, kifejezést ad abbéli nézetének, hogy rendes körülmények között és a közállapotok ok-szerű berendezése mellett a felnőtt ember semmiféle jótékonyaságra nem szorul. Csak egy van, ami a magánjótékonyaság istápolására nemcsak rászorul, de arra érdemes is s ez az önmagával tehetetlen mi vétket sem elkövetett szegény gyermek, megszületésének pillanatától kezdve szenved, nélkülöz s a mit a jó

A BÁCSKA tárcája.

Tanulom a perrendtartást.

— Mauzitz Pál verseiből. —

Bakfis számba jöhetsz még csak,
Kis leány vagy, kurta szoknyás;
Én magam meg diák vagyok,
Kezemben a „Perrendtartás.”

De a kis lány, mint a bimbó:
Dagad, nyilik s széptül folyvást;
Mi meg hosszú éveken át
Tanuljuk a perrendtartást.

Lám a nyáron már néked is
Hosszu szoknya kell majd, — meglásd;
Én meg éppen hogy javában
Tanulom a perrendtartást.

És akkor majd én kivüllem
Más is csapja az udvarlást
És én sok, sok sóhaj között
Tanulom a perrendtartást.

Meg is kérnek, eljegyeznek,
Rád adja a pap az áldást,

S én a közben, hogy siratlak,
Tanulom a perrendtartást.

Végre aztán — mit is tennénk? —
Elfeledjük végkép egymást
És én megint zavartalan
Tanulom a perrendtartást.

Almanach 1903-ra.*)

Egy régi és kedves ismerős küldte be hozzánk a névjegyet. Nem szükséges, hogy bemutassuk olvasóinknak, mert nálunk is házibarát a szó legnemesebb értelmében a Mikszáth Almanachja. Udvarias fiú és bokrétát hoz. Ebbe a bokrétába van fűzve a mai magyar novellairodalom tizennyolc kiváló neve. Amint látják, az idén még bőkezűbb, mint a megelőző években, mert a szokásos 15 helyett 18 novellával kedveskedik. Akad azok sorában vidám és komoly, történelmi és egészen modern, analízáló és egyszerűen elbeszélő novella, de valamennyi a legjavából. Minden genre képviselve van, csupán egyetlen egy nem kapott helyet: az unalmas. Az ára is a régi: díszes vászonkötésben 2 kor. Megszerezhető

* Almanach az 1903. évre. Szerkesztő Mikszáth Kálmán. Egyetemes Regénytár. XVIII. évfolyam. IV—V. kötet. Singer és Wolfner kiadása. Ára díszkötésben 2 korona.

a kiadó: Singer és Wolfner könyvkereskedése útján, de kapható bármely hazai könyvkereskedésben is. Az előszót ezuttal is Mikszáth Kálmán írta és minden irodalmi nyencnek öröme telik majd abban, hogyan ismerteti ő a mai magyar irodalmat. A kiadók szíveségéből abban a helyzetben vagyunk, hogy bemutassuk olvasóinknak mai számunkban.

Előszó.

A Barnum amerikai ritkasággyűjteményében volt állítólag egy olyan macska, melynek szemlencséje annyira nagyította a tárgyakat, hogy a szegény para nem merte az egeret megfogni, mert olyan kolosszus alaknak látszott neki, mint egy bivaly. Barnum aztán bejárta a világot, még egy másik macskát is szerzett hozzá, annak a szemlencséje viszont annyira kicsinyítette a tárgyakat, hogy a cica a medvével, a híres „Bob”-bal játszógotott s erőnek erejével hőmpölygetni akarta a porban, mint egy picike gombolyagot.

A két macska így is nagy különlegesség volt, de még ennél is furcsább lett volna, ha ez a két macska véletlenül egy macskává változik, aztán az egyik szemé nagyított volna, a másik kicsinyített volna. Hogy mi lett volna akkor, no már arra Barnum is kíváncsi lett volna, újra nyakába vette a világrészeket és keresett egy ilyen macskát.

szív a gyermek érdekében cselekszik, az arany betűkkel lesz beírva ott, hol az ember tetteit majdan mérlegre teszik.

A városháza nagytermét szép számú közönség töltötte meg és nagy érdeklődéssel hallgatta a szép előadást és végeztével az előadót megéljenezte.

Filharmonikusok közgyűlése.

A zombori filharmonikusok egyesülete vasárnap délelőtt 11 órakor tartotta meg a zeneiskola nagytermében feloszló közgyűlését. Az egyesület tagjai közül jelen voltak: Bárci Iván, Diener János, dr. Strasser Lajos, dr. Lalossevits János, dr. Alföldy Árpád, Schlieszer Sándor, Halm Ottó, Krudy Géza, dr. Buday Pál, Csavojátsz János, Trischler Gyula, Temesváry József, Haiszinger Antal, Czeisel József, Thész Gyula, Tóth István, Oblát Károly, dr. Danninger Ádám, Trischler Károly.

A közgyűlést a választmány megbízásából dr. Lalossevits János nyitotta meg és bejelentette, hogy Paul Kálmán igazgató megjelenésében akadályozva van és fölhívta a közgyűlést, hogy annak vezetésére korelnökököt válasszon. A közgyűlés erre az elnöki tisztre Bárczy Ivánt választotta meg, a jegyzői tiszte pedig Haiszinger Antal az egyesület titkára töltötte be és fölolvasta Paul Kálmán igazgató következő lemondó levelét:

Mélyen tisztelt titkár úr!

Az igazgatásom alatt álló filharmonikusok társulata a közönség és tagjai részéről tapasztalt közönnyel szemben, de főleg azonban a városi hatóság részéről nyilvánuló jóakarati hiányában, legutóbb tartott választmányi ülésén — számolva a fölszaporodott tartozásokkal — a társulat feloszlását határozta el.

Ezen célból a választmány utasításához képest 1902. évi november 2-ára közgyűlésre hívta össze a tagokat. A közgyűlést azonban megtartani nem lehetett, mivel az a megjelent tagok csekély számánál fogva nem volt határozatképes. Azon egyik-másik társulati tag kívánsága, hogy a társulatot fentartani kellene, alakot öltött dr. Lalossevits János választmányi tag által tett határozott kijelen-

De nem talált.

Olvastam egyszer effélet, de képtelenségnek tartottam. Ostobaság! Humbug az egész.

És mégis, mintha valami ehhez hasonlót látnék most. T. i. a nagyító és a kicsinyítő szemet ugyanazon egy fejben. Csakhogy ez a fej nem egy macskáé, hanem egy igen tisztos és hatalmas fej; a magyar társadalomé.

A nagyító szem.

Ez az értékesebb szemed magyarom. Leginkább a tükörbe nézsz vele, a történelemben, hol óriásnak látod magad. De néha egy-egy előtted készülő dologra is rápillantasz. Mikor az úgynevezett „háznégyszöglet“ (a schneider viereket a Dorottya-utcában) fölépítették, akkor így kiáltott fel Simon Florent egy városi közgyűlésen: „Immár itt áll Európa legimpozánsabb épülete“. A régi városház padsoraiban könyöklő városatyák szemei kevélyen fénylettek. Mikor pedig az első csatát megnyertük negyvennyolcban, fennen lármáztak a közvélemény: „Ne álljunk meg addig, míg Ausztriát is be nem kebelezzük Magyarországra.“

És ez mind csak a szem lencséje teszi. Így alakul át a magyar szem. Részből már így szűttetik ezzel a kis nagyzással. Egyszer Gleichenberghben, mely közel fekszik a magyar határhoz, panaszkodom a kis fiamnak,

tésében, hogy a társulatot nemcsak fenn kell tartani, hanem fenn is kell tartani.

Miután egyrészt nézetem nem ez — másrészt pedig nagy örömmre szolgálta, ha a társulat és főleg a zeneiskola fentartása lehetségessé tétetnék, ennél fogva félre állok és helyemet szívesen átengedem annak, a ki ezen a városra és vármegyére egyaránt fontos kulturintézetet fentartani képes.

Lemondok ezennel az igazgatói állásról és kérem a t. titkár urat, szíveskedjék lemondásomat tudomásul venni és erről a választmányt értesíteni stb.

Bárci Iván javaslatára a lemondást a közgyűlés napirendjének utolsó pontjára tűzi ki és előterjeszti az egyesület zárszámadását. Ezen kérdéshez hozzá szólottak dr. Strasser Lajos, Diener János és dr. Lalossevits János és elhatározták, hogy azon körülményeknek kiderítésére, a melyek ezen szép kulturális egyesület feloszlásának szükségességét létrehozták, Krudy Géza, dr. Strasser Lajos és Bárci Iván tagokból álló bizottságot küldtek ki, melyet megbíztak azzal, hogy vizsgálják felül az egyesület zárszámadásait és derítsék ki az egyesületnek nemcsak anyagi, hanem szellemi és erkölcsi feloszlásának okait.

Elhatározta továbbá a közgyűlés, hogy jövő vasárnap, november hó 16-án újból közgyűlést tart és azon fogja a kiküldött bizottság a vizsgálatra vonatkozó jelentését bemutatni és ez a közgyűlés fog a lemondás felett határozni.

A zombori lóversenynek „Hölgyek díja“.

Tudjuk, hogy az idei lóversenynek volt egy 2000 méteres futama, amelyben a győztes tiszteletdíjat kapott. A tiszteletdíj Bács-Bodrog vármegye hölgyeinek tiszteletdíja volt: rendkívüli izléses, nagy, vner ezüst díszálca.

A szükséges összeget a gazdasági egyesület gyűjtés útján szerezte be. Vármegyénk lelkes hölgyei a gazdasági egyesület fáradozását méltányolva, tömegesen adakoztak, úgy hogy a szép tiszteletdíj 400 korona értékben befejezhető volt. Az akadályverseny második díjára pedig 200 korona adatott, sőt még a jövő évre is maradt bizonyos összeg.

Id. Szemző István ur, a versenyintézőség nagyérdemű és buzgó elnöke a befolyt adományokról a következő kimutatást közli:

Kimutatás

a Bács-Bodrog vármegyei gazdasági egyesület által Zomborban 1902. évi október hó 12-én rendezett lóversenynek „Hölgyek tiszteletdíj“-ra befolyt adományokról.

Adakoztak:	
40 koronát: id. Szemző Istvánné, Zombori takarékpénztár; összesen	80 K — f.
30 koronát: Fernbach Károly és neje, gróf Teleky Józsefné (B.-Almás); összesen	60 K — f.
20 koronát: Latinovits Mária, Latinovits Pálné, dr. Molnár Károly és neje; összesen	60 K — f.
10 koronát: Alföldy Gedeonné, Birvasszky György, Falcione Gusztáv és neje, Falcione Lajos, Halm Ervin és neje, Karácson Gyula és neje, özv. Körmeudy Gyuláné, Michailovits Kornélné, Roheim Zsigmond, Szakáll Margit, Szilágyi Mórné, dr. Zákó Istvánné; összesen	120 K — f.
9 koronát: Hanke Imre és neje	9 K — f.
8 koronát: dr. Czeisel József Lajos és neje	8 K — f.
6 koronát: Falcione Árpád, Gyórfy Gézané, dr. Ott Konradné, Pocsay Sándor és neje, özv. Vojnits Lukácsné; összesen	30 K — f.
5 koronát: Baky Elekné, dr. Czvetkovits Péterné, dr. Falcione Nándorné, Hirschler s Roosáné (Titel), Koczkar Adrienne, Koczkar Alice, Koczkar Aranka, Koczkar Jenny, Konyovits Ivánka, Konyovits Jusztinné, Kósáné (Titel), N. N., Pávlovits Teodora, Pribil Zsófia, Sigmund Gönterné, Schlieszer Sándorné, Schneider Frigyesné, ifj. Szemző Gyula, Szemző Jánosné (Titel), Szemző Károlyné, dr. Szilágyi Károly, Temesváry Józsefné, Vojnits Istvánné, Vujevich Lajosné; összesen	120 K — f.
4 koronát: Alföldy Flóra, dr. Balogh Ernő és neje, özv. Esztergamy Karolyné, Franczl Eudréné, dr. Gaál Istvánné, dr. Jovánovits József és neje, Kirchner Karolyné, Kohut Henrikné, Mallin Karolyné (Obrovác), Michels Jánosné, Schlagetter Gyuláné; összesen	44 K — f.
3 koronát: Ambróvits Emilia, dr. Csernyus Pálné, dr. Hirman Ferencné, dr. Kabos Martonné, Knézy Brunóné, Krudy Gézané, Kuszenda Jánosné, Miliy Szvetozár (O Sztapár), Molnár Ferencné (Titel), dr. Sági Samuné, Szalay Frigyesné; összesen	33 K — f.

a ki szintén gyengélkedett, hogy az idegen víz és levegő beteggé tesz bennünket.

— Nem is megyünk mi ki többé hazánkba, ugye kis szivecském?

Mire felfelel az öt éves fiúcska:

— Ne beszélj bolondokat apa; hiszen ha Árpád még egy órányit akart volna menai, hát akkor ez is Magyarország lenne.

Uramfia! Még ennek ki se nyílt a szeme és már magyarul lát. No persze, ha Árpád még tovább megy! Árpád, Nagy Lajos vagy más. Igen, csak tovább kellett volna még menni. Egyéb semmi se hiányzott. Holmi kicsinységen mult mindig. Ha Bethlen Gábornak a melle meg nem kívánja a házasságot és a „serenissimus“ címet s tovább harcol. Ha Károlyi Sándor le nem teszi a fegyvert a majthényi páston. Mindig eltarisznyázta valaki. Hogy nem birtuk volna ezt vagy azt, hogy nem lehetett, mert a másik erősebb volt, az a magyar ember fejébe nem fér be.

De hogy is férne be, hiszen tele van gyömszölvő ragyogó látományok képeivel, fülbemászó legendákkal, a magyar nagyságot zengő versekkel, hogy az egész világot megvertük, hogy bedöngettük Bizanc kapit, a mi igaz is, hogy nyögte Mátyás bus hadát Bécsnek büszke vára, a mi szintén igaz és hogy Simonyi óbester kiverte a pipája hamuját a francia trónuson. Hát talán ez is

igaz. Simonyi nagy legény volt, csakhogy az az ur, a kinek a trónuson kiverte a pipáját, szintén csinált egy és más említésre méltó virtusokat jártában keltében Marengótól Waterlőig — ezt is mindig jó volna látni az összehasonlítás okáért. Ugy, de a nagyító szem tele van közönnyel a régi dicsőség miatt. Elhomályosul minden egyéb iránt.

És mégis szép a nagyító szem. Isten áldása. Mert ugyan mit csinálna, ha ez a szemed is kicsinyítő volna magyarom? A nagyító szem legfeljebb elvezet egy kicsinyt a valóságtól, de magasabbra; megneveli önértedet, hatalmasabbnak, gazdagabbnak mutat, minél fogva esetleg merészebb kalkulákat csinál mint kellene. De ez nem nagy baj. Azaz nem mindenben baj. Mert talán nem baj, ha Ugron Gábor úgy látja az országot, hogy még mindig bárom tenger mossa a határait, de kellemetlen például, ha Lukács László úgy látja, hogy még mindig tejjel-mézzel patakzó Kanaán.

A kicsinyítő szem.

Olvassom az újságban, hogy a közönség az idegen rossz posztót jobban megfizeti, mint a maga jó posztóját, hogy az idegen pancsot szívesebben iszsa, mint a saját nemes borait.

Olvassom ezt, olvassom azt és mindentűn pislogni vélem a kicsinyítő szemet, melylyel a magyar a maga dolgait nézi és hallani

vélem
oda le
másé).
adat á
net kö
egész
E
niveau
dig job
fogy.
kum. A
lehetel
nek kö
nek m
Mert ha
madrang
nem ver
net-t is
a fogyar
az Ohne
ismeri a
feltűnő,
vagy Ki
gát, meg
publikum
miféle b
faggyugy
Ez
csak az
nem az a

2 koronát: Auth Demerác Anna, Bányay Albertné, Bertolinó Sándorné, dr. Buják Józsefné, Dekker Pálné, Dobsinszky Lodomér (Déronya), dr. Donoszlóvícs Vilmosné, Evetovits János (Bács), dr. Frank Mihályné, Gyorgyoványzky Györgyné, Halász David, Henneberg Sándorné, Husvéth Karolyné, Jankovits Vida, Jeisel Henrik (Ujvidék), Kende Ignác, Klop Karolyné (Titel), dr. Kollár Győzőné, Konnyovits Györgyné, Kozma Dezsőné, Lang Gyuláné, Latinovits Szaniszlóné, Matkovits Béla (Apatin), N. N., Piukovits Antalné, dr. Popovits Istvánné, Raab Béláné, Raisz Lajosné, Rumbach Lajos (Hódságh), dr. Spitzer Mórné, dr. Strasser Lajosné, Schlachter Józsefné, Szabó Lászlóné, Szecsey Lajosné (Bács), ifj. Szemző István, Sztankovits Györgyné, öz. Sztipits Istvánné, Tárcazy Istvánné, öz. Thurszky Paulina, Türr Antalné, Tripolszky Béla (Bács), Vértesi Karolyné, dr. Wollbeimer Józsefné; összesen

1 koronát: Alföldy Tibor, öz. Bartal Józsefné, Berkes Rezső, Csoré Galacz K. (Tatabáza), Hofbauer Andorné (Kis Zombor), öz. Karl Bálintné, Kerekes Jánosné, Kollár Józsefné, Méray Margit, Olinka, Piukovits Márkné, Raab Jolán, dr. Rapp Jakabné (Nagyfény), Schmidt Alexandra, Sudár Etelka, Szendy A., Trischler Gyuláné; összesen

6 fillért: N. N.

Összesen befolyt 668 K 06 f.

Ehhez a tavali gyűjtés maradvány összege 117 K 32 f.

Ezen összeg kamata 4 K 33 f.

Összesen 789 K 71 f.

A bevétellel szemben a következő kiadások merültek fel:

1. A hölgyek tiszteletdíjának (ezüst tálca) ára 400 K — f.

2. Az akadályverseny második díj 200 K — f.

3. Nyomda, posta stb. kiadás 101 K 29 f.

Összesen 701 K 29 f.

A kiadási összeget levonva a bevételi összegből 701 K 29 f.

Maradvány 88 K 42 f.

Ezen maradvány összeg a jövő évi verseny „Hölgyek tiszteletdíja”-nak céljaira a zombori takarékpénztárba elhelyeztetett és a takarékpénztári betétkönyvecske borsódi és katymári Latinovits Pál gazdasági egyesületi elnök urnak átadatott.

A midőn a versenyintézőség nevében ugy az igen tisztelt gyűjtőknek, mint az adakozóknak hálás köszönetet mondok, egyuttal felkérem az adományozó közönséget, hogy amennyiben valakinek adománya esetleg fenti kimutatásban feltüntetve nem volna, ez iránti felszólalását mai naptól számított 14 napon belül hozzám eljuttatni sziveskedjék.

Id. Szemző István s. k.,
mint a versenyintézőség volt elnöke.

Mezőgazdasági és iparkiallitás.

A zentai gazdakör által 1903. augusztus hó 2-ik felében Zentán rendezendő mezőgazdasági és iparkiallitás tervezete.

I. csoport. Magtisztítógépek kiállítása.

Indok és cél. Kisgazdáink között a jó és olcsó magtisztító gépek nincsenek kellőképpen elterjedve, minek folytán terményeiket a megkívánt tisztítás nélkül piacra adva a rendes árakon alul kénytelenek értékesíteni, de a vetési célokra alkalmazott termény magvaik is tisztátalanok lévén, szántóföldeiken a gyom még mindig tulságos módon el van terjedve.

Kiállítandó magtisztító gépek alkalmat adnak az ide seregülő gazdaközönségnek arra, hogy szükségletét eredeti forrásból szerezhesse be s ne legyen kitéve a lelketlen utazó géptygnökök kizsákmányolásának.

II. csoport. Vetőmagkiállítás (vetőmagvásár.)

Indok és cél. Zentán és vidékén, de bátran mondhatjuk az egész Alföldön mindenütt tapasztalható egynemű gabonafajta, tengeri, gumós növény, veteményfeleség stb. visszafejlődése, mivel a magfelfrisítés, magcsere a kisgazdának módjában nem áll, arra alkalma nincs, s ha imitt-amott történik is ilyen irányban valami kezdeményezés, nagy általánosságban a baj mindenütt észlelhető. Pedig a mezőgazdálkodás főkélléke, a kívánt eredmény egyik legnagyobb biztosítója, a talaj és éghajlati viszonyoknak megfelelő, kiváló minőségű vetőmag. Miután remény van arra, hogy ezen kiállításunkon nemcsak a

gazdaközönség vesz részt terménymagvaival, de tekintettel a nemes célra, az állami földmivessiskolák, tanintézetek és ménésbirtokok is képviselve lesznek; bő alkalma nyílik a kiállítást megtekintő és tanulmányozó kisgazdáknak arra, hogy kívánt vetőmag-szükségletét a viszonyainak leginkább megfelelő magvakból piaci áron beszeresse, s ez által saját gazdaságának eredményét fokozza.

III. csoport. Kertészeti kiállítás.

Indok és cél. Köztudomásu dolog, hogy az alföldi kisgazda még mindig nem tekinti a kertészetet (gyümölcs-, zöldség- és vetemény termelést) oly nagyfontosságú gazdasági ágának, mely komoly figyelmet érdemel. Fontos és eredményeiben hasznos dolog, ha a kisgazda a kertészet vívmányait csoportosítva láthatja, ezekből okulást méríthet, tanul, hogy a jó példát — saját viszonyaihoz mérten — otthon is követhesse. Remény van arra, hogy ezen csoport kiállítása az Országos Kertészeti Egyesület szives közreműködésével fog megtörténni.

IV. csoport. Ló- és szarvasmarha díjazás. Lóverseny.

Indok és cél. A Zentai Gazdakör saját hatáskörében évenként tart ló- és szarvasmarha díjazásokat. Tervezett kiállításával egybekötve ezen díjazásokat, ha anyagi ereje engedni fogja, nagyobb szabásúvá óhajtja tenni. Hogy ezen állatdíjazások mily nagy befolyással vannak állattenyésztésünk emelésére, az annyira köztudatban van, hogy bővebb indokolása fölösleges.

Ugyanezen célt fogja szolgálni a lókiállítás és díjazás napjának délutánján megtartandó kisebb szabású lóverseny is.

V. csoport. Iparkiallitás.

Indok és cél. Bár a kisipar szorosan nem tartozik a mezőgazdasághoz s így a Gazdakör hatáskörén kívül esik, mindazonáltal némely iparág a mezőgazdasággal sok irányban összefügg; ezen indokból és azért hogy a nagyobb kiállítások keretében iparosaink is bemutathassák készítményeiket, a Gazdakör elnöksége fölhívta a zentai Ipartestületet iparkiallitás rendezésére, teljes jóakarattal támogatván őt abban, hogy az iparosok kiállítása elérje azon célt, melyből

vélem a jelmondatot, a mit a címerünk köré oda lehetne vésetni: Melius Alienum (Jobb a másé). Az irodalmi rovatban az a statisztikai adat áll, hogy Magyarországon egy-egy Ohnet könyvből több fogy el évenként, mint az egész magyar szépirodalomból.

Ez bizony rossz szimptoma. Mutatja a niveau stüljedését, de egyebet is jelez. Eddig jobbat hittem: hogy semilyen könyv se fogy. És belenyugodtam. Szegény a publikum. A szegénységet és a köbögést pedig lehetetlen eltitkolni. De hát nem igaz, vesznek könyveket a magyarok, csak nem vesznek magyar könyveket. Valóságos rejtély. Mert ha Ohnet műveit veszik, azoknál harmadrangu írónk is különbeket irnak, miért nem veszik azokat? Ha aztán azoufelül Ohnet-t is vennék, meg lehetne érteni: Nagyobb a fogyasztás a termelésnél, punktum. Amde a fogyasztás a termelésnél, punktum. Amde az Ohnet-kaliberű magyar írókat névről se ismeri a közönség. Még nem volna annyira feltűnő, ha Tolstojt kapkodnák, Csehovát vagy Kiplinget: az igazgyöngyöt, az osztrigát, meg a datolyát végre is onnan szerzi a publikum, a hol terem, itthon az nincs, de miféle bobó ember lenne az, a ki például a fagygyertyát Londonból hozatná?

Ez az! Ez a rossz szimptoma. Eddig csak az apathia ellen panaszkodtunk. De ez nem az a baj. Új betegséggel állunk szem-

ben, mely kizárólag a literatura magyar voltát érinti.

Nem ritkaság, hogy így szól egy-egy hazánkfia:

— Egyáltalában nem olvasok magyar könyvet.

Valamelyiktől megkérdeztem egyszer, hogy mi ennek az oka. Az illető gondolkozott kissé, mintha megbökkent volna, aztán vállat vont.

— Isten tudja — felelte. — Nem tudom miért. Csak nem kell. Azt hiszem úgy valahogy, a mint nem kell az embernek a saját felesége.

No persze! Hogyne! Mert jobb a másé. Még akkor is jobb, ha szebb az övé. Van ez így imitt-amott, de az egész társadalom még se lehet ilyen, mert akkor egyszerűen kicserélnék asszonyaikat a férfiak. Holott a mi irodalmi körtűnetünk kicsi kivétellel az egész közönségen látszik.

Innen van aztán, hogy már alig jelenik meg egy-két szépirodalmi könyv évenként. Nem mintha az írók lankadnának. Hála Istennek elég jól nőnek, fejlődnek, emelkednek — egymás közt. Az énekes madarak is rendszeren akkor szaporodnak el, mikor nincsenek divatban. Könyvek nem jelenvén, dolgozataik jobbadán a politikai lapok utján jutnak el valahogy a közönséghez, ha ugyan beveszi, meglátván alattuk a jelzést: eredeti

beszély vagy regény. Egy írónk (gondolom Sas Ede) egyik beszélye alá valami ismeretes angol nevet irt; a beszély roppant tetészt aratott, de mikor kistült, hogy magyar íróé, megszűnt a láz.

A legveszedelmesebb szembetegség. Isten csapása! vakságnál rosszabb. Mert mindent liliputinak, satnyának látni, ami kedves lehetne, rosszabb mint semmit se látni. Szegény magyar! Hite a saját hivatásában megtörik, önbizalma csökken, nem tudja magát kiismerni.

Valaki most közbe vehetné e szavaimra:

— Uram, uram, Előszó uram! Hiszen magyar politikai lapokat mégis csak olvas a közönség, a lapokban ismertetést, véleményét mondanak az írókról, innen lehetne tehát tájékozódni.

Oh, oh, bobóság, tisztelt képzeletbeli közbeszóló barátom! A lapok irnak az írókról, kétségtelen, de épen ez konfundálja meg a közönséget. Mert a lapokat is magyarok írják, minélfogva az ő szemük se más, egyik kicsinyit, másik nagyit. Hiszen ki ne olvasott volna már például az országházról ily fajta tudósítást, kivált régebben: „Apponyi zűrzavaros felszólalása után Koleszár Mátyás tartott nagyszabású beszédet”. Az irodalom mezejéről pedig ilyen formát: „Lapunk munkatársa, Kecse Izidor, a nagy író regényt ír számunkra” vagy „Blaky Aladár nagyhírt

nemcsak az iparosok, de a gazdaközönség is erkölcsi okulást meríthet és anyagi előnyhöz juthat.

Az iparkiallással kapcsolatban, de attól elkülönítve a Gazdakör háziipari kiállítását is rendez azon háziipari készítményekből, melyeket a kör által Zentán és vidékén állami segélylyel szervezett háziipari tanfolyamok tanulói készítenek.

A tervezett mezőgazdasági- és iparkiallítás minden csoportja a város mellett elterülő 30 holdas szépen rendezett Népkerthben nyer elhelyezést.

A kiállítás védnöke: Latinovits Pál főispán.

A tűzoltóságról.

A mily szép és nemes maga a tűzoltói intézmény, oly szomorú és eléggé meg nem róható azon közöny, a melylyel az egyes tűzoltó-testületek a vármegyei szövetség komoly hivatású közgyűlései iránt viseltetnek. Ez, a legvégső pontig előrehaladott nembánomság, elkedvetleníti a lelkes ambícióval fáradozókat amúgy is csekély számú képviselőit, elűzi magától azt a kis érdeklődést is, a melylyel itt-ott közelednek feléje, de csakhamar ott is hagyják az életképtelennek látszó intézményt.

Vajjon méltó dolog-e, hogy azt a páratlan ügyszeretetet, mely minden tevékenységének rúgója, hálátlan közömbösséggel viszonzozza a megye tűzoltósága?

Vajjon az emberszeretet nevében göröngyös útra indult vezér kicsiny csapatával nem-e minél tetemesebb támogatást igényel?

Hiszen megöli útjának tizedrészében a kis csapatot a humanizmus jelében egyesült testvérek megrendítő közönye, a mely állandó utitarsként ólálkodik a vezetők lelki szeméi előtt!

Vajjon oly erősek-e a romboló tűz pusztításának megakadályozásánál a közönyösök, mint a milyen laza kötelék fűzi őket a továbbképzés, a tökéletesedés útjaihoz, vagyis a közgyűlésekhez?

Az isteni eszme, mely százezreket tömörített az önkéntes tűzoltóság táborába, ez az örök életre hivatott eszme éppen nálunk bukna le szárnyaszegetten a tátongó mélységbe?

Megdönthetetlen az a vár, melynek bástyáin ragyogó betűkkel olvasom: A közviszonyok behatása alatt állhat be a vármegyei tűzoltóság fejlődésében pangás, lehet visszaesés, de megsemmisülés sohasem.

A természet örök rendje szerint a telet a tavasz váltja fel, kell tehát, hogy a tagtestületekben a közönyt és nemtörődömséget a lelkesedés és a hivatás-szeretet váltsa fel.

És e kettő együttvéve lesz: az érdemleges javulás megteremtője.

Nem hinném, hogy a közönyös urak elfelejtették már az alapszabályokat, a melyek szerint a vármegyei szövetség határozataihoz ragaszkodni tartoznak?

Elfelejtették talán fogadalmaikat is, a melyek szerint becsület szavukkal kötelezik magukat a reájuk nehezedező kötelességek pontos megtartására?

Ha elvállalták a kötelességeket, úgy viseljék az ezekkel együttjáró fáradozásokat is.

És vajjon évenként egy-kétszer a közgyűlésen megjelenni oly nagy fáradtságba kerül?

Avagy mindig elodázhatlan akadályok gördülnek útjuk elé?

Nem hinném.

Csupa közöny és kényelemszeretet, de annál kevesebb hivatás-szeretet okozza az önök következetes távolmaradását.

És nem éreznek önök egy kis lelkiismeret furdalást annak tudatában, hogy főlöszleges költséget okoznak egyes tagtestületeknek, mivel meg nem jelenésükkel a közgyűlés határozatképtelenné lesz.

Ez pedig négyszer történt meg rövid másfél év alatt. Sőt egy ízben a jelenlévők felhatalmazták Karácson Gyula kir. tanácsos, alispán urat, a szövetség elnökét, egy erélyes hangon megírt átirat szétküldésére.

Jóságán mult, hogy jogával nem élt. Nézzük csak, kik jelennek meg rendszeresen. Ezek: Zombor, Szabadka, Kis-Hegyves, Ó-Kanizsa, Prigl.-Szent-Iván, B.-Bresztovác, néha B.-Kula, O-Becse és Nemes-Militics.

A többiek pedig eltévednek az éji homályban.

De ennek nem szabad így maradni!

Az az ügyszeretet és nemes ambíció, a mely önöket a tűzoltóság zászlaja alá vonzotta, serkentse önöket újabb tevékenységre s vezérelje vissza önöket a kötelesség ösvényére!

Mutassuk meg, hogy elnökségünk nem méltatlanokra pazarolja nagybecsű jóakarátát, győzzük meg agilis elnökünket, hogy él még bennünk az igazi felebaráti szeretet s bizonyára a tapasztalható elkedvetlenedést, csüggedést és télenlést lelkesezés, ügyszeretet és buzgó tevékenység fogja felváltani. Erős a reményem, hogy cikkem, melyet minden tendenciozus cél nélkül, csak az igazság diktált tollamba, nem marad hatás nélkül, s a legközelebbi közgyűlésen tömeges megjelenés által fogják bebizonyítani, hogy megyei tűzoltó-szövetségünk életképes.

Ugy legyen!

B.-Bresztovác, 1902. évi nov. 2.

Csepella Bálint,
önk. tűzoltó-testületi titkár.

Színház.

„A kis alamuszi“ esztörtöki előadása valóságos kis botronnyal kezdődött, melynek ódiuma kizárólag a t. karmesterre hármlik, ki mindjárt az I. felvonás elején egyrészt a zenekar dirigálásában, másrészt pedig a szolisták és a karok vezetésében meg nem engedhető erélytelenséget és vagy a kellő szakképzettség, vagy a szükséges gyakorlat hiányát bizonyító kapkodást tanusított. Ha ez megismétlődne, úgy a legnagyobb elnézés mellett is kénytelenek volnánk a karmester-válság kellemetlen kérdését napirendre tűzni.

Az egész előadásán különben mindvégig meglátszott annak a szerencsétlen kezdetnek

írónk és munkatársunk lefordította a nemzeti színház számára Pailleron egyik csinosabb darabját“ stb. A dolog magyarázata pedig az, hogy a lapok és a közönség épen megfordított módon nézdelődnek a szent berkekben: a közönség kicsinyítő, a lap nagyító szemmel látja a maga íróit, — a mi csak fokozza a zavart.

Hogyan lehet az, — kombinálja a közönség — mikor az egész világon alig van egy-két nagy író, itt Magyarországon egyszerre negyven legyen? És ha negyven nagy író van, okvetlenül legalább ugyanannyi nagy műnek is kell lennie, de nincs. Hát hová lettek ezek a munkák?... Bele lehet ebbe bolondulni.

Ezért van a közönség megkonfundálva és nem hisz már végül se a lapjainak, se saját magának. Se irodalmi dolgokban, sem másban.

Annyira nem jár a maga lábán, hogy még a mustot sem azért tartja édesnek, mert annak érzi, hanem mert a darázs dőzsöl benne. Így okoskodik: „A must bizonyosan édes, mert ha nem volna édes, nem menne rá a darázs.“

Szakasztott így van az írókkal. Ha valamit a német lefordít és tetszik a németnek, hát akkor neki is tetszik. Azelőtt is olvasta esetleg, de nem tetszett, mert még nem mondott a német semmit. Tetszik neki, de még el-elfogja a kétely, mert a saját írójáról van szó.

Néhány hónap előtt egy kis történetkét kolportáltak a képviselőházi folyosón, egy gróf képviselővel történt, én csak passzive szerepelek benne. A gróf neje magyar szülétesű báróleány, hosszas lábfejás miatt ki nem mozdulhatván szobáiból, gyorsan kiolvasta londoni szállítója legutolsó könyvküldeményét s megkérte az urát, hogy új serieset rendeljen.

— Milyen könyveket parancsol? — kérdezte a férj, a levélíráshoz fogva.

— Angolt, kedves barátom, angolt.

— Kiktől?

— Kiplingtől, ha van valami új tőle, Crawfordtól és... megálljon csak, édesem, egy ismeretlen író munkája tetszett meg nekem a multkori küldeményből, de nem jut eszembe a neve.

— Conan Doyle?

— Ah menjen! Conan Doyle nem ismeretlen. Nagyon furcsa név, meg kellene nézni...

— Megkereshetem a könyvek közt, de ehhez mindenekelett a könyv címe kellene. Nem emlékszik rá?

— Oh hogyne! „St. Peters Umbrella.“

A gróf kotorászik a szomszédszobában a kiolvasott könyvek közt, aztán nagy nevetve jön be.

— Hisz az Mikszáth!

— Igen, igen.

— De hiszen az nem angol író.

— Hát mi? Honnan tudná maga?

— Hiszen ösmerem. Képviselőtársam. Mindennap találkozunk a klubban.

A grófné ezen se csodálkozott (egy grófné különben sem szokott talán csodálkozni), unottan jegyzé meg:

— Ugy? Nem tudtam. Akkor hát hagyjuk ki!

Mindezekből pedig milyen keserű tanúságokat vonna le más ember. Még jobban kibontaná a kérdést, széles mederben tárgyalná, kihozna belőle annyi gravament, hogy a hátunk borzongna bele, elmondaná mije a magyarnak az irodalma (ugyszólván az életére) felsőbajtana, hogy bezzeg az ötvenes években a nagyító szemével nézte íróit a közönség. (Hiszen éppen az, hogy akkor se látta jól.) Aztán odalökné végén a receptet.

Hanem én jó ember vagyok és nem untatom a közönséget tovább, ami pedig azt illeti, mi a mentő arkanum, erre azt felelem: „semmi“.

Azért is, hogy igazán nem tudok ellene semmit, és azért is (hogy egy tréfával végezzünk), mert szembaj konstataáltam és a szembaj ellen legjobb a nix-wasser, magyarul: „semmi“.

Mikszáth Kálmán.

az elkedvetlenítő és lehangelő hatása, amelynek ellensúlyozására a csak részben megfelelő szereposztás legkevésbé lehetett alkalmas. Így például Ágotait friss, szinte megzabolázhatatlan és főleg a groteszk komikumában oly pompásan érvényesülő temperamentuma minduntalan kizökkentette a címszerepnek, Tomnak együgyű naivságából és esetlen félénk-ségéből, míg Gabányi tenorhangját módfelett feszélyezte Mac Donald basszuskulcsban megírt partitúrája. Még szerencse, hogy ily kedvezőtlen körülmények közt némi kárpótlást nyertünk kedvelt primadonnáknak szép játékaiban, melynek elragadó bája különösen a II. felvonás öltözködési, vagy inkább vetkőzései jelenetében érvényesült szinte veszedelmes módon, aztán Eörsy Izabella kiváló alakításában is, ki mint De Chateaux vicomte ez alkalommal igazán elemében volt és teljes mértékben csillogtatta ugy szabatos ének-tudását, mint előkelő alakító képességét is. A kis alamusziról szóló énekszámot meg kellett ismételnie. Keleti Juliska csak a Csongori Mariskával (Sarah) szépen előadott kettesben keltett figyelmet, míg a férfi szerepek közül Nagy Gyula sok elevenséggel megjátszott St. Rémy marquis-ja és Bérczy sikertült rendőrkáplárja érdemelnek őszinte elismerést.

Fokozott kíváncsisággal várták a szenzáció kedvelői „Az őrnagy ur“ pénteki premiéréjét, mert hát a fama szerint oly darabról volt szó, melyet a sokszor trágársággá durvuló sikamlósságok jóformán a pornográfia körébe utalnak. Akik csak pikáns mondások és idegcsiklandoztató helyzetek után áhítottak, azok valószínűleg elégedetten távoztak a színházból, de akik jó, vagy csak közepes előadásra is számítottak, azok várakozásukban alaposan megeselődtek. Tulzás nélkül állíthatom, hogy ezt a hírhedt bohózatot valószínűleg elhagyták, vagy ha úgy tetszik, közönséggel megbuktatták és agyonjártották a szereplők az előkészületek elégtelensége és a begyakorlás feltűnése következtében. Azért hát celszerűbbnek is tartom, hogy az egyes közreműködőkről csak a f. hó 14-ére hirdett második előadás után mondjak véleményyt, mert nem akarnám az elietett és gondatlan színrehozatalból származó hibákat és fogyatkozásokat a méltányosság kijátszásával az ő számlájukra írni.

Micsoda kakao, no de micsoda kakao! Ezzel, magából a darabból vett, meglehetősen elnyűtt és nem kis mértékben izléstelen idézettel lehetne legtalálhatóbban jellemezni a „B. A. L. E. K.“ (Biztosítás asszonyok ledérsége ellen kölcsönösen) szombati premiéréjét s talán némi részben magát az operettet is. Általános nátha és a vele járó rekedtség, 1—2 dicseretes kivétellel hamis ének és feltűnően rossz szereptudás: ime az előadás hű képe. Ha már mindent asszekurálnak ezen a cifra világon, s ha pl. Ágotai mint Piperlin házasság közvetítő biztosítási ügyleteket köt kétévi jótállással oly leányok erkölcsösségére, illetőleg hitvesi hűségére, kik az ő közbenjárásának köszönhetik a pártától való szabadulást, nem lehetne-e valamiképpen a t. közönséget is biztosítani a szombatihoz hasonló, döcögős és gyenge előadások ellen? Ha a szintelen ensembleből kivesszem Ágotai eléggé jó Piperlinjét, Csongory Mariska csábitóan elegáns Colombeját (aki mellett valóban érthetetlen, hogy férje csak épít és nem „vállalkozik“), továbbá Nagy elfogadható Roussignac-ját és Kondrát Ilonának — e nem neki való szerep dacára is — sikertült Anitáját: úgy kiemelttem mindazt, ami a körül-

ményekhez mérten elismerésre méltó volt. Még csak azt kívánom megjegyezni, hogy a francia nevek bosszantóan hibás kiejtésében a közreműködők szinte egymásra licitáltak.

Vasárnap délután negyedszer és utoljára „A postás fu és a huga“, Felhő Klári szerepében Keleti Juliskával.

Este „Az árendás zsidó“ régi, becsületes énekes bohózat 3 felvonásban, állítólag „e színpadon először“. Az egyszerű, kedves darab jó jegyben indult meg, mert Bozóky Borishoz (Száli árendásné) egy szép csokor szállott fel egyhangú taps kíséretében. Játékával igyekezett a kitalálást megérdemelni. Művészi tehetsége körébe szépen beilleszkedő szerepe volt Csongory Mariskának (Betti), méltán jutalmazta tehát a hálás közönség csaknem minden jelenését kitörő tapsviharral, mellette Csáky (Pataki László) szintén elismerést érdemel. Jó, tipikus zsidót alakított Ágotai (Blum árendás). Komikus jeleneteikkel nagyban hozzájárultak a jókedv emeléséhez Baróti mint fuvaros, Bérczy mint Simule vőlegény, különösen azonban Latabárné (Sáskáné) és Ujjné (Boris szolgáló).

Lapunknak h. szerkesztője Trischler Károly, aki már tavaly is fényes tanujelét adta színműirői képességének a nagy sikert aratott „Kerítés“ című népszínművel, az idén egy nagyszabású történelmi drámával lép a közönség elé. Az újdonság „A kurucok csillaga“ cím alatt került bemutatásra. A darab cselekményének főalakja Rákóczy, akinek történelmi nagysága mesteri módon domborul elő. Az író poézise igen szépen egyesült a történelmi igazsággal, az alakok valamenynyien sikertülten vannak jellemezve és mindenben eltérők az eddigi sablonos Rákóczy korabeli színművektől. A premiér, melynek minden valószínűség szerint nagy sikere lesz, tekintve a szép munkát, december hó 20-ika körül lesz. A nők közül a főszerepet a társulat nagytehetségű tragikája, Kresz Irma fogja betölteni.

H i r e k.

Személyi hir. Dr. Platz Bonifác a szegedi tankertület főigazgatója városunkban tartózkodik a főgymnasium ügymenetének megvizsgálása végett. A vizsgálat befejeztével dr. Platz Bonifác Ujvidékre utazik.

Új esperes. A kalocsa-bácsi érseki hatóság Fuchs József hódsági plébánost, a bácsi kerületi esperességyjegyzőjét, esperessé nevezte ki.

Kinevezés. A belügyminiszter Szigethy Kálmán szabadkai állami anyakönyvvezető irnokot anyakönyvvezető helyettesé nevezte ki és a házassági anyakönyv vezetésével és a házasságkötésnél való közreműködéssel is megbízta.

Hivatalvizsgálat. Latinovits Pál főispán, dr. Csernyus Pal th. főügyész és Szalay Frigyes főispáni titkár kíséretében folyó hó 7-én, 8-án és 9-én Bács-Almásán a járási főszolgabírói hivatal megvizsgálta és a tapasztaltak felett általánosságban megelégedését fejezte ki.

Császka György jótékonyága. Császka György kalocsa áldott lelki érseke, a mi kegyes főpásztorunk a zombori új templom építési költségeire újabban 10.000 koronát, a filipovai zárdára 20.000 koronát és a szabadkai zárdá iskoláinak 5.500 koronát adományozott.

Jubileum. Mártony Márton, az ipariskolák országos felügyelője működésének harminc éves fordulóját fogja legközelebb megünnepelni. Ez alkalommal az összes ipariskolák tantesztületei országos ünnepet rendeznek.

Az apácázárda bővítése. A kalocsai érseki hatóság megbízásából Kolecányi érseki mérnök hétfőn városunkba érkezett. Az idejövételének célja az apácázárda épületének a jövőbeni kibővítése volt. Hosszan tárgyalt a megbízott Fejér Gyula apátplébánossal és a tárgyalás eredménye az volt, hogy a közel jövőben kilátásba van helyezve a zárdá kibővítése.

Eljegyzés. Tripolszky Gyula vármegyei al- és tb. főjegyző eljegyezte Konyovits Ivánka kisasszonyt, néhai Konyovits Jusztin leányát.

Dr. Platz Bonifác főigazgató ünnepése Zentán. Lelkes ünnepélynek volt színhelye f. hó 6-án és 7-én Zenta városában. Dr. Platz Bonifácnak a kiváló tanfőúrnak arcképét leplezték le a zentaiak, megakarván ezzel hálálni azon érdemeket, melyeket Platz Bonifác dr. a zentai főgymnasium érdekében szerzett. A tulajdonképeni ünnepélyt megelőzőleg 6-án este a tankertületi főigazgató tiszteletére társas vacsora volt a Dala-féle vendéglőben. A vacsorán részt vett Zenta város egész intelligenciája. Az ünnepelt főigazgató dr. Cserép Sándor zirci főgymnasiumi igazgató kíséretében jelent meg s beléptekor harsány éljenekkel lett fogadva. Az első felköszöntőt a vacsora folyamán Dudas Lajos polgármester mondotta. Utána dr. Mikosevics Kanut főbíró tolmácsolta Zenta város közönségének őszinte háláját azokért a szolgálatokért, a melyeket a főigazgató a főgymnasium érdekében tett. Dr. Platz Bonifác klasszikus szépséggel beszéddel felelt a felköszöntőkre és hálás köszönetet mondott az ünnepélyes fogadtatásért. Az elhangzott szép beszéd után hosszú sora következett a sikertült szónoklatoknak. Szűcs Lajos főgymnasiumi igazgató Dudás Lajosra, Mészáros Lajos tanár dr. Cserép Sándorra, Harsányi Sándor igazgató a főigazgatóra tirtették a poharakat. Ejjél után ért végett a vacsora, amikor az ünnepelt a jelenvoltaktól kísérve elbagyta az asztalt. Másnap f. hó 7-én d. e. 11 órakor vette kezdetét a gymnasiumi ünnepély a szépen díszített intézeti rajzteremben. Az ünnepély az ifjuság üdvözlő dalával kezdődött. A dal elhangzásával Szűcs Lajos főgymnasiumi igazgató lépett az emelvényre és hosszabb beszédben ismertette a zentai főgymnasium történetét. A beszéd végeztével lehallott a lepel az arcképről. Hosszan tartó lelkes éljenzés töltötte be a termet, a főigazgató arcképének megpillantásakor. Az olajfestésű kép Löschinger Béla szabadkai rajztanárnak szépen sikerült munkája. A leleplezés után Mester György elszavalta Orbán Károly tanárnak szépen megírt alkalmi ódáját. Az óda után dr. Platz Bonifác megköszönte a nem várt lelkes ünnepést és szép beszéd keretében biztosította Zenta város közönségét igaz és őszinte hálájáról. A himnus elének-lésével a lelkes ünnepély végett ért. — Az ünnepély után dr. Mikosevics Kanut főbíró látta vendégül a szeretett főigazgatót, aki aznap a délutáni vonattal visszautazott Szegedre. Az állomáson kitűn volt az egész intelligencia és búcsúzott dr. Platz Bonifáctól.

Eljegyzés. Henningsz Frigyes, a 23. cs. és kir. gyalogezred elsőosztályú századosa, a mai napon eljegyezi Horvátovits Milica kisasszonyt, Horvátovits Sztipó bájos leányát.

A zombori iparos ifjak önképző köre eddigi helyiségéből a Pokol vendéglőből a Szemes-féle „két fekete ló“-hoz címzett vendéglőbe költözött át és ennek nagy terme áll a körüli tagok és vendégek részére. Az agilis egyesület folyó hó 23-án Katalin bálát rendez, melyre a meghívók legközelebb ki fognak adni.

Eljegyzés. Forintos Béla budapesti bankhivatalnok eljegyezte Szűcs Iréne kisasszonyt, Szűcs Károly m. kir. pénzügyigazgató helyettes leányát.

Vasuti bejárás. A balas-rigyicai vasutnál befejeztetett a közigazgatási bejárás. A kereskedelemügyi miniszter képviselőjében dr. Emich Gusztáv miniszteri titkár, a vármegye képviselőjében pedig Stankovits György kir. főmérnök és Popovics Sebő th. főjegyző voltak jelen.

Népies fölolvadás. Czirfusz Károly kupuszinai törekvő tanító a napokban érdekes fölolvadást tartott a népnek az iskola helyiségében, mely zsufolásig megtelt hallgató közönséggel. Mint a községi népkönyvtár buzgó kezelője, elsőbb röviden ismertette a helyi könyvtár könyveit s fejtegette a jó könyvek olvasásának hasznát és szükségességét, utána pedig ügyesen csapott át a szociális mozgalmak indító okaira és teljesíthetetlen követeléseikre. Érezhető gunynyal replikázott azokra, miket a népboldogító vezérek beszélnek a nép nyomoráról a birtok, pénz és munkafelosztásról, a napszámról és a munkások béréről, az igazságtalan adózás, az általános szavazati jog behozataláról és sorban cáfolta ama vádakokat, mikkel az u. n. elvtársak az intéző köröket illetik. A nép mély figyelemmel hallgatta a tanulságos, szép fölolvadást, mely valóban időszerű is volt, mert a szocialisták egyik főkolomposa a úyáron tartott beszédjével fűszköt dobott néplünk közé, mire ez már is meg van mélyezve a veszedelmes tanok által. Emberi és hazafiai kötelessége azért mindenkinek, hogy a szociális mozgalmak megszüntetésére törekedjék s így néplünk a végromlásától megóvassék.

Kereskedelmi és iparkamarai ülés. A szegedi kereskedelmi és iparkamara 1902. évi november hó 14-én (pénteken) délután 2 órakor a kamarai székház termében teljes ülést tart.

Halálozás. Krieg Károly vármegyei könyvelő életének 46-ik évében meghalt. Elhunytáról családja a következő gyászjelentést adta ki: Özv. Krieg Károlyné született Weindl Gizella, úgy a maga, valamint az alulírt gyermekei és rokonai nevében is a legmélyebb fájdalomtól sújtva jelenti, hogy felejthetetlen jó férje, illetve édes atyjuk, fia, sógoruk Krieg Károly nyugalmazott Bács-Bodrog vármegyei könyvelő folyó évi november hó 6-án életének 46-ik, boldog házasságának 8-ik évében Budapesten elhunyt. A megboldogult földi maradványai folyó évi november hó 9-én délután 4 órakor fognak a helybeli Szent Rókus temető kápolnájában beszenteltetni és ugyan e temetőben örök nyugalomra tételni. Leleke üdvéért az engesztelő szentmise-áldozat pedig folyó évi november hó 18-án délelőtt 9 órakor fog a helybeli római katolikus templomban az Úrnak bemutatni. Zombor, 1902. évi november hó 8-án. Legyen nyugalma csendes. Emléke áldott. Krieg Béla, atyja. Tápay Lajos és neje szül. Weindl Ilka, sógora és sógosnője. Krieg Anna, Krieg Béla, Krieg Margitka, gyermekei.

Varosi virilisták. Zombor szabad királyi város igazoló választmánya által 1886. évi XXI. t. c. 26. §-a értelmében az 1903. évre összeállított, illetve kiigazított legtöbb adót fizető bizottsági tagok névjegyzéke a hivatkozott törvény 28. §-a rendelkezéséhez képest folyó évi november hó 8-ától november hó 22-éig bezárólag Gyurisits György városi főjegyző hivatalos helyiségében közszemlére kitétetett. Ugyanezen névjegyzék ellen felebbezések folyó évi november hó 22-éig a városi állandó bíráló választmányhoz címezve a polgármesternél beuyjthatók.

Országos vásár Zomborban. Városunkban folyó november hó 23. és 24-ik napjain lesz az őszi országos vásár. Ezen vásárra vérszentes helyről szabályszerű marhalevéllel ellátott bármiféle állat (jószág) felhajtható. Thurszky Jenő rendőrfőkapitány a kereskedelemügyi miniszter rendelkezéséhez képest figyelmezteti úgy a helybeli valamint a vidéki iparos és kereskedőket, hogy a vásáron árúkkal megjelenő iparosok és kereskedőktől ezen minőségüket igazoló iparigazolvány illetve cégbejegyzést fogja követelni és így azon iparos és kereskedő, ki ezen minőségét okmányilag igazolni nem tudja, az árusítástól el fogja tiltani.

Érdeklődők figyelmébe. A zombori jótékony magyar nőegylet elnöksége közhírre teszi, hogy a szegénysorsu iskolás gyermekek felruházása f. hó 16-án, vasárnap d. u. 3 órakor lesz a főgimnázium tornatermében. Ezen alkalommal az érdeklődőket szívesen látja a nőegylet elnöksége.

Az alföld-flumei vasutvonal kijavitása. A fokozatabb közlekedési igények kielégítése céljából a kereskedelemügyi minisztérium magyar államvasuti osztálya fővonallá akarja kiképezni a volt alföld-flumei vasutvonalat, melyen az eddigi menetrend szerint csak a Szabadkától délre eső részen közlekedett gyorsvonat. Minthogy most már teljesen készen áll a pompás algyői vashíd, csupán az egyéb helyeken meggyöngyült alapozási művek kijavitása válik szükségessé. A kormány egyébként is különböző beruházásokat szándékozik eszközölni a jövő év folyamán és ezért 200 millió új kölcsön fölvetelét már jelezte a képviselőháznak.

Térkép a takarékoságról. A postatakarékpénztár igazgatósága szellemes térképpel oldotta meg az 1901. üzletévről adott beszámolóját. Térképet szerkesztett a takarékoságról, a népeket kategóriákba osztotta a szerint, a mint ezer lakosra 10-ig és ezen felül való számban esnek a betéti könyvecskék. A kategóriákat a halvány rózsaszíntől a duzzadó pirosig fokozódó színárnyalatok jelzik. A „fehér vármegyék tebat ártatlanok — a takarékoságban; a telt pirosak pedig duzzadnak a gazdasági erőttől. Ezek közt van a mi vármegyénk Bács-Bodrog 21 betétkönyvvél.

Caseingyár Szabadkán. A soványtej, illetőleg az abból nyert túró kellő értékesítése céljából „Ruda Ernő és társai” cég Szabadkán egy nagyobb gyártelepet állít fel, mely üzemet 5—6 hét múlva kezdi meg. Célja a gyárnak az lévén, hogy az eddig ugyszólván veszendőbe ment sovány tejet a termelők mentől jobban értékesíthessék, a tejgazdaságok és tejszövetkezetek figyelmét ezen Caseingyárra már most felhívjuk.

A pipa áldozata. Kuubaján a napokban szűret alkalmával Wolf József 22 éves ember véletlen szerencsétlenség következtében életét veszté. Felesége és még egy asszony társaságában hazamenet, az uton szemközt jött velük Schoblocher Mihály gazdaember kocsija. A két asszony legott ki is tért az utból, de a pipájával bibelődő Wolf nem vette észre a közeledő veszélyt és mikor figyelmeztették, akkor a kocsit rudja már gyomorban is találta volt a szencsétlent. Oly zúzódásokat és sérüléseket szenvedett, hogy másnap meg is halt.

Szörnyű halála lett Gulyás János zentai lakos 14 éves, László nevű fiának. Gulyás László ugyanis több pajtásával együtt egy vizimalomban várta a megörleendő kukoricát és e közben bravuros mutatványokkal mulattatta cimboráit. A mulatságnak szomorú vége is lett, hogy a játszadozó fiút elkapta a malom kereké és összemorzsolta. A szerencsétlen gyermek nyomban szörnyet halt.

Az asszony boszuja. Tokodi József felső-szt-iváni lakos többeknek tartozott, de nem fizetett senkinek s így az lett a vége, hogy házat folyó hó 6-án a bíróság kiküldöttei elárverezték. Tokodi József még ezzel s nem törődött, hanem ugyanaz nap reggelén kiment a matheovicsi pusztára kukoricát szedni. De sokkal inkább törődött e dologgal felesége Csatai Erzsébet, ki is az árverésen megjelenvén, nagyot csapott öklével a tanácssterem asztalára s kijelentette villogó szemekkel, hogy aki licitálni merészel a házára, úgy tegye, hogy a vétel után 10 perc múlva a ház lángokban fog állani. A házat Keller Imre bajai ügyvéd segéde vette meg 840 koronáért, nem is ügyelt az asszony fenyegető szavára. Tokodiné megtartotta szavát, mert amint az árverésnek vége lett, haza rohant s a házat felgyújtotta. Leégett a ház anélkül, hogy a közeli szomszédos házakban kár esett volna, holott a szél is fújt, de az előjáróság gyors és erélyes intézkedése a nagyobb veszedelemnek elejét vette. Tokodinét, mint nyilvános gyújtogatót a bíró letartóztatás átfogja adni a bíróságnak, hogy megérdemelt büntetését átvegye.

Hamis pénz. Mrávics Lukács óbecsei kereskedő boltjába bement három polgári iskolai növendék és egy új 20 koronást kértek fölvaltani. A kereskedő segéde hamisnak találta a pénzt és elűzött a rendőrségre. A

rendőrök a bekisért három fiút vattóra fogták, a mikor is Horváth Simon azt mondotta, hogy a pénzt ő lopta ki az öregapja Horváth Lukács bögre zsebéből. Erre a csendőrök és rendőrök házkutatást tartottak Horváth házában, de ott semmi gyanusat sem találtak. Mindazonáltal áttették az ügyet és a hamis 20 koronást a járásbíróshoz.

Tejtermékek vegyelemzése. A m. kir. földmívelésügyi miniszter a tej- és tejtermékek vegyelemzésének megkönnyítése végett a tejtermelésével, árusításával és feldolgozásával foglalkozó magánosok és szövetkezetek részéről teljesítendő tej-vegyvizsgálati díjszabást módosította, — egyben a magy. kir. országos chemiai intézetet és a központi vegykerületi állomást Budapesten, valamint a debreceni, flumei, kassai, keszthelyi, magyar óvári és pozsonyi vegykerületi állomásokat utasította, hogy az említettek részére mérsékelt díjakat számítsanak. Akik ezen díjszabás iránt érdeklődnek, bővebb felvilágosítást vármegyei gazdasági egyesületünk titkári hivatalától nyerhetnek.

Betörés. F. hó 8-án este 9 és 10 óra közt ismeretlen tettesek betörést követtek el Bálint János vízvezetecsi szatócs pincéjében. A tettesek az udvar felől hatoltak be a pincébe, miután annak ajtaját felfeszítették. A pincében levő áruk nagy részét kihordták, azonkívül betörték az egyik pálinkás hordót és abból 30 liter pálinkát merítettek ki. A betörést a házbeliek csak reggel vették észre s a károsult kereskedő nyomban jelentést tett az esetről a rendőrségnek. A nyomozás megindított.

Vakok felvétele. A vakok szegedi intézetébe vallásra, nemzetiség- és nemre való tekintet nélkül 10—30 éves vakok vétetnek fel. A kik vak gyermekeiket ill. hozzátartozóikat felvétetni óhajtják, felhivatnak, hogy az intézet felügyelő bizottságához intézett kérvényeiket mielőbb küldjék be. Bővebb felvilágosítást az intézet igazgatósága ad.

Hamis cimborá. O-Becsén vasárnap Dsigurszky Gyókök néhány társával mulatott az egyik helybeli vendéglőben. A mulató gazdánál 324 korona pénz volt s azt többször mutogatta. Mikor a mulatság végén fizetett, feltűnt neki, hogy megfogott a pénze, alig volt 40 koronája. A gyanú a velük volt Bakits Szimóra esett, a kit rögtön ki is kutattak s a csizmaszárában találtak is pénzt. A rajtaesippett cimborá erre megugrott s csak a csendőröknek sikerült jóval később elfogni, kit is átadtak a járásbírósnak.

NYILTTÉR. *)

Régi nemesi ügyekben szakszerű felvilágosítást ad a „Nemesség” szerkesztősége Budapest, IV., Magyarutca 6.

*) Az e rovatban közölttekért nem vállal felelősséget a szerkesztőség.

HIRDETÉSEK.

4359/kig. 1902. szám.

Pályázati hirdetés.

Az eddigi pályázati kérvények fentartása mellett Plávna községében üresedésben levő irnoki állásra a pályázati határidőt **folyó évi december hó 15-éig** meghosszabbítom és felhívom a pályázókat, hogy szabályszerűen felszerelt kérvényüket a fenti határnápra terjesszék be.

Az irnoki állással előleges havi részletekben fizetendő 600 korona készpénz járandóság van egybekötve.

Palánkán, 1902. október hó 31-én.

Zsigmond Janos,
tb. szolgabíró.

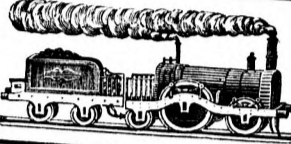
Oda	
sz. v.	4.50
	5.29
	6.10
	6.16
	6.45
	7.24
Oda	
v. v.	4.40
	4.40
	5.50
	6.50
	6.50
	7.13

MINDENNEMŰ
KÖNYVNYOMDAI MUNKÁK

DISZES KIVITELE

A BÁCSKA KIADÓHIVATALÁBAN

FELVÉTELEK.

A magyar királyi állam- vasutak téli menetrendje.
ÉRVÉNYES 1902. ÉVI OKTÓBER HÓ 1-ÉTŐL.

Oda Budapest—Zimony—Belgrád.					Vissza				
szem. v.	vegy. v.	gyorsv.	szem. v.	szem. v.	szem. v.	szem. v.	gyorsv.	szem. v.	tv. sz. sz.
7.40		2.40	3.35	10.20	ind. BUDAPEST k. p. u.	7.05	10.05	1.05	6.40
12.33		5.47	8.23	4.05	érk. SZABADKA	11.50	5.20	9.46	1.56
1.22	4.10	5.56		5.30	ind. SZABADKA	10.16	7.34	9.34	1.21
1.51	4.45	5.56		5.30	érk. SZABADKA	10.16	6.59	9.34	1.21
2.18	5.18	6.27		5.59	Osantavér	9.52	6.34	9.02	12.56
2.44	5.46	6.42		6.28	Bács-Topolya	9.22	6.02	8.46	12.34
3.05	6.10	6.56		6.54	Hegyes-Feketehegy	9.01	5.39	8.33	12.06
3.26	6.44			7.16	Verbász	8.36	5.11		11.48
3.44	7.05			7.38	O-Kér	8.16	4.50		11.29
4.06	7.30	7.41		8.07	Kiszács	7.51	4.24	7.50	11.13
				8.29	érk. UJVIDÉK				10.52

Oda Szabadka—Ó-Becse		Vissza	
v. v.	sz. v.	v. v.	sz. v.
5.10	1.30	ind. SZABADKA	8.54
5.38	1.58	Békova	8.27
7.00	3.21	érk. ZENTA	7.01
8.12	5.27	Ada	5.51
8.35	5.42	Mohol	5.30
8.55	6.02	Bács-Petrovosszello	5.04
9.21	6.28	érk. Ó-BECSE	4.35

Oda Szeged-Rókus—Zenta		Vissza	
v. v.	sz. v.	v. v.	sz. v.
4.15	2.00	ind. SZEGED-ROKUS	9.32
4.40	2.23	Rószke	9.09
4.58	2.42	érk. HORGOS (136)	8.50
5.01	2.50	ind. HORGOS	8.38
5.20	3.09	Bács-Martonos	8.20
5.43	3.32	O-Kanizsa	8.06
6.05	3.54	Adorján	7.37
6.30	4.19	érk. ZENTA	7.10

Oda Szabadka—Baja		Vissza	
sz. v.	sz. v.	sz. v.	sz. v.
4.50	1.47	6.43	ind. SZABADKA
5.29	2.22	7.18	Csikéria
6.10	2.54	7.50	Bács-Almás
6.16	3.00	7.56	Almás
6.45	3.28	8.25	Bikity-Borsód
7.24	4.00	8.59	érk. BAJA

Oda Baja—Ujvidék		Vissza	
v. v.	sz. v.	v. v.	sz. v.
4.00	1.15	ind. BAJA	9.15
4.11	1.25	Baja-szállásváros	9.08
4.25	1.38	Vaskút	8.53
4.51	2.01	Gara	8.32
5.09	2.16	Pigyica	8.17
5.37	2.39	Sztanisics	8.00
5.56	2.56	Gákova	7.36
6.15	3.14	Nenadies	7.15
6.25	3.23	érk. ZOMBOR (étk.)	7.05
2.25	6.51	ind. ZOMBOR (étk.)	6.20
2.31	6.57	Zombor-vásártér	6.13
2.41	7.07	Fernbach-szállás	6.04
2.50	7.16	Zsárkóvác	5.56
3.06	7.30	Ó-Sztrapár	5.42
3.35	7.49	Bresztovác	5.27
4.05	8.10	Hódságh	5.02
4.46	8.35	Parabuty	4.43
5.00	8.49	Paraga	4.32
5.40	9.16	ind. GAJDOBRA	4.04
5.54	9.30	Bulkesz	3.50
6.16	9.45	Petrovác-Glozsán	3.39
6.50	10.10	Futtak	3.10
7.13	10.31	érk. UJVIDÉK	2.45

Oda Szeged-Rókus—Szabadka					Vissza				
szem. v.	szem. v.	szem. v.	szem. v.	vegyes v.	vegyes v.	szem. v.	szem. v.	szem. v.	szem. v.
3.05	8.10	11.45	4.30	8.43	ind. SZEGED-ROKUS	7.01	10.46	3.24	7.26
3.22	8.27	12.01	4.46	9.09	Rószke	6.42	10.31	3.09	7.11
3.36	8.42	12.15	5.01	9.36	HORGOS	6.25	10.18	2.55	6.58
3.50	8.55	12.28	5.14	9.57	Királyhalom	5.58	10.05	2.36	6.45
4.05	9.08	12.41	5.29	10.17	Palics	5.42	9.53	2.24	6.33
4.17	9.19	12.53	5.40	10.35	érk. SZABADKA	5.25	9.40	2.10	6.20

Oda Szabadka—Dálya		Vissza	
v. v.	sz. v.	gy. v.	sz. v.
5.00	2.02	6.10	6.25
5.25	2.26	6.41	6.56
5.45	2.46	7.05	7.23
6.16	3.17	7.34	7.52
6.30	3.31	7.47	8.05
7.03	4.02	7.37	8.27
7.12	4.16	7.47	
7.29	4.28	7.57	
9.23	5.25	8.42	
9.35	5.37	8.52	

Oda Ó-Becse—Ujvidék		Vissza	
sz. v.	v. v.	sz. v.	v. v.
4.40	9.50	4.25	ind. Ó-BECSE
5.05	10.21	4.49	Bács-Pöldvár
5.27	10.48	5.10	Csurogh
5.49	11.22	5.32	Zsablya
6.04	11.45	5.47	Gospodince
6.30	12.24	6.11	Temerin
6.39	12.36	6.20	Járek
6.53	12.53	6.34	érk. VASKAPU
7.01	1.07	6.36	ind. VASKAPU
7.25	1.35	7.00	érk. UJVIDÉK

Oda Ujvidék—Vaskapu—Titel		Vissza	
sz. v.	v. v.	v. v.	sz. v.
6.37	5.10	ind. UJVIDÉK	6.00
7.00	5.38	érk. VASKAPU	5.33
7.05	5.50	ind. VASKAPU	5.28
7.31	6.24	Káty	5.06
7.42	6.38	Tiszakálmánfalva	4.43
7.57	7.00	Kovil-Szent-Iván	4.25
8.11	7.18	Vilova—Gardinovee	4.04
8.24	7.34	Lok	3.48
8.37	7.50	érk. TITEL	3.32

Oda Hegyes-Feketehegy—Palánka		Vissza	
v. v.	v. v.	v. v.	v. v.
6.59	6.50	ind. HEGYES-FEKETEHEGY	5.53
7.21	7.13	Telecska	5.30
7.41	7.28	Kula	5.18
7.53	7.40	Béla-puszta	4.59
8.06	7.54	Torzsa	4.45
8.32	8.20	Deszpot-Szt-Iván—Pivnica	4.26
8.49	8.38	Szilbás	3.42
9.10	8.50	ind. GAJDOBRA	3.10
9.42	9.22	érk. PALÁNKA	2.50

JEGYZET. Az esti 6 órától reggel 5 óra 59 percig terjedő éjjeli idő órászámai kövén betűkkel vannak nyomtatva. A menetrend baloldali számai felfelé, a jobboldaliak pedig alulról felfelé olvassandók.

Párisi világkiállítás 1900. „Grand Prix.“

Világhírű orosz karaván thea.
К И С POPOFF TESTVÉREK
es. és kir. udvari szállítók
MOSZKVA.
Iroda:
BÉCS, VII/2. Breitengasse 9.
Kimerve minden hasonló finomabb üzletekben
eredeti csomagokban kapható. 10-1

Védjegy törvényileg védve.

Az ó-becset alsóvárosi róm. kath. plébániai hivattalól.

231. szám.

1902.

Árlejtési hirdetmény.

O-Becse (Bács-Bodrog m.) róm. kath. hitközsége, mint kegyuraság, O-Becse-Alsóvárosban plébániatemplom építését határozván el, az ó-becsei r. kath. egyháztanács október hó 26-án hozott 2. számú határozatának értelmében ezennel közhírré teszem, hogy a 73,000, szóval hetvenháromezer koronára előirányozott templom felépítésének biztosítására f. évi december hó 9-én kedden délelőtt 10 órakor az ó-becsei városháza emeleti nagy tanástermében nyilvános árlejtés fog tartatni.

Zárt ajánlatok is elfogadhatók, amelyek azonban az árlejtés megkezdéseig az ó-becsei alsóvárosi plébánosnál benyújtandók, mert a későbbben érkezettek figyelembe nem vétetnek. A zárt ajánlatok a szóbeli árlejtés után bontatnak fel.

Az árlejtésen minden magyar állampolgár részt vehet, aki az árlejtést vezető elnök kezeihez az előirányozott vállalati összeg 10% át bántpénz gyanánt készpénzben, vagy óvadékképes értékpapirban az árlejtés megkezdéseig leteszi.

Az érsekileg jóváhagyott tervet, költségvetést és feltételeket az érdeklődők f. évi november hó 9-étől kezdve az árlejtés napjáig bezárólag az ó-becsei alsóvárosi róm. kath. plébániai hivatalban (III. ker. magas-utca 12.) a hivatalos órák alatt: délelőtt 8-12 ig, délután 2-5-ig bármikor megtekinthetők.

Kelt O-Becsen, 1902. október hó 26-án.

Kovács Ferenc,

ó-becsei alsóvárosi plébános.

3-1

ALKALMAZÁST NYERHET.

Ó-Sztapár község jegyzői irodában az adóügyekben teljesen jártas egyén 3 óra alkalmazást nyerhet 75 korona havi díjazás mellett.

Felszerelt kérvények alulírt jegyző címére küldendők.

Ó-Sztapár 1902. november hó 1.

Milits Szvetozár,

jegyző.

3-3

Ház és földeladás.

Alulírott közhírré teszem, hogy az Esztergamy örökösök tulajdonát képező és a zombori 1706. számú betétben A. I. 1-2 sor. 3823, 3824. hr. és 107. öi. szám alatt foglalt és a zombori polgári kaszinó mellett levő 1403 ölnyi beltelkes ház melléképületeivel, továbbá a zombori 6367. és 6368. sz. betétekben A. I. 1-3 sor 9585/2., 9586/2., 9587/2. hr. illetve A. I. 1-2 sor 9585/3., 9586/3. és 9587/3. hr. számok alatt egy darabban a Sikaradulóban elfekvő legjobb minőségű 125 katasztrális hold szántóföld egészben, esetleg kisebb parcellákra is felosztva szabadkézből eladó.

Bővebb felvilágosítást nyújt

Sztrilich Béla

vármegyei aljegyző Zomborban.

3-1

6981. sz.

kig. 1902.

Pályázati hirdetmény.

Közhírré tétetik, hogy O-Becse községben elbocsajtás folytán megüresedett gyepmesteri állásra ezennel pályázat hirdettetik. Fizetése évi 340 korona havi utólagos részletekben. Köteles a megválasztott az állat-egészségügyi törvény és szabályrendeletekben és utasításokban reá vonatkozó teendőket végezni, továbbá valamennyi községi és hitfelekezeti épületek árnyékszékeit és pücegödreit minden külön díjazás nélkül tisztán tartani, a kóborló kutyákat az utcákon és piactereken összefogdosni, a község vagy határában található dögöket a dögterre kiszállítani, a takonykórban vagy ragályos betegségben talált marhákat vagy lovakat lebunközni.

Köteles a járvány idején az eljárásság által reá utalt teendőket egy kétlovas kocsival teljesíteni s a községi és hitfelekezeti épületeket minden díj nélkül fertőtleníteni.

Köteles a magánosok árnyékszékeit is tisztítani, mely munkáért a gazda hektoliterként 70 fillér díjat fizetni, azonkívül a szükséges világítást adni köteles. Jogában áll egy marha vagy ló-dög kihurcolásáért 20 fillér díjat az illető gazdának felszámítani. Megjegyzetetik, hogy a községből kocsin kiviendő dögökért egy fordulás után 60 fillért, a határban 1 korona 20 fillér fuvardíjat az állat tulajdonosával szemben felszámítani. A gyepmester által összefogdosott kóbor kutyák kiváltása alkalmával az illető tulajdonos által 40 fillér fizetendő; míg a marha vagy ló-dög megnyuzásáért 1 kor. díjat tartozik a gazda fizetni.

Felhivatnak tehát mindazok, akik ezen állást elnyerni óhajtják, hogy kellőleg felszerelt kérvényeiket **folyó évi november 30-ig** hozzánk annál inkább beadni el ne mulasztják, mert a később beérkező kérvények hivatalból visszautasítottatni fognak.

O-Becsen, 1902. november hó 1-én.

Mihály Sándor Vrbaski István
jegyző. 2-1 bíró.

Törvényesen engedélyezett végeladás.

kalap- és úri-divat áruháza

ENGUSZ JÓZSEF
ZOMBORBAN
Sztójkovits-féle házban

kalap- és úri-divat áruháza

Az összes raktáron levő úri-divat:
ingek, nyakkendők, harisnyák, kezttyűk, gallérok, kézelők, zsebkendők, kalapok, téli alsóruhák, sárcipők (galocsnik)
az üzlet felosztása miatt minden elfogadható árak mellett
végeladom.

Számos látogatást kér

ENGUSZ JÓZSEF,
kalap- és úri-divat áruháza Zomborban (Sztójkovits-féle házban).

6-6